

De Brauw verdient Theo d'Or voor 'Opening Night'

Voorstelling: Opening Night door Toneelgroep Amsterdam/NTGent. Gezien: 7/4 Stadsschouwburg, Amsterdam. Aldaar en in Rotterdam en Gent t/m 27/5. Inl. 020-53 18484 of www.toneelgroepamsterdam.nl.

Door WILFRED TAKKEN

Soms zie je een groot regisseur gedurende een paar toneelstukken zoeken naar een nieuwe vorm. Soms ben je erbij als hij die opeens vindt en alles op zijn plaats valt. Hoogstens één, twee keer per seizoen gebeurt dat. Onlangs in *Platform* van regisseur Johan Simons. En nu weer in *Opening Night* van Ivo van Hove.

Opening Night, opgevoerd door Toneelgroep Amsterdam samen met NTGent, is gebaseerd op de gelijknamige film van John Cassavetes uit 1977. Een toneelgroep bevindt zich in de bange weken voor de première van een nieuw stuk. De film heeft de vorm van een documentaire. In zijn toneelversie kan Van Hove nog meer spelen met de verwarring tussen fictie en werkelijkheid, totdat een duizelingwekkend spiegelpaleis ont-

staat: Elsie de Brauw speelt Myrtle, een vrouw in de overgang die een vrouw in de overgang speelt. Die rol is geschreven door een schrijfster die dusdoende verwerkt dat zij in de overgang is. Myrtle spiegelt zich aan de schrijfster, schrikbeeld, en aan een mooi meisje, ideaalbeeld. Van Hove en zijn vaste ontwerper Jan Versweyveld ensceneren dit zoals ze wel vaker deden, maar nooit eerder zo goed: schijnbaar onvoltooide rommeligheid in een kale ruimte, veel mensen en kleine handelingen op toneel, close-ups op grote videoschermen, veel om naar te kijken en vaak niet weten waar. Al vaker legden zij deze abstracte, vervreemdende vorm over een realistisch psychologisch toneelstuk. Maar anders dan bijvoorbeeld Guy Cassiers, de meester van het videotoneel, creëren zij er geen afstandelijkheid mee, maar emotioneel meebelevens. De verwarrende regie versterkt de overduidelijke tekst.

Dat ligt ook aan de geweldige cast, met in het bijzonder Jacob Derwig als Myrtle's botte tegenspeler en ex-man, en Fedja van Huêt als de wankelmoedige regisseur die niet in zijn eigen stuk ge-

looft. Een weder-openbaring is Chris Nietvelt als de schrijfster. In de jaren negentig speelde ze prachtige rollen bij Van Hove, maar sinds ze enkele jaren geleden bij hem wegging, verloor ze zich vaak in grappig bedoelde typetjes met wankel hoge-hakkengetripel. Nu ze weer door Van Hove wordt geregisseerd, doet ze waarvoor ze op aard is: een geestige tragedienne zijn. Bijzonder is ook de rol van Hadewych Minis als een fan van Myrtle, die verongelukt. De dode fan keert terug om Myrtle te begeleiden, haar te herinneren aan het vrije meisje met het goddelijke lichaam dat ze was. Maar na enige twijfel over waan of werkelijkheid helpt Myrtle haar stalkgeest zelf weer om zeep.

Bovenal is deze avond voor Elsie de Brauw. Zij speelt rijk geschaakerd de gemoedstoestanden van de op drift geraakte Myrtle; soms gelaten, soms wanhopig giechelend, soms irritant aanstellerig, dan weer echt tragisch. De Brauw is en zij speelt een groot actrice. Je leest het doorgaans alleen in filmstukken, maar: Elsie de Brauw IS Myrtle. En Elsie de Brauw MOET hiervoor een Theo d'Or krijgen.